

des til Sygekasser, kommer det kun en Del til Gode. Men ved at anvendes til Lettelser paa Livsfornødenheder som Petroleum, Ris, Kaffe og flere forskellige Ting, kommer det alle Samfundslag til Gode. Der siges saa, at det er de rige, der faa Lettelsen. Men med samme Ret hævder jeg, at den allerfattigste i vort Folk faar Lettelse ved disse Nedsættelser, for intet Individ er saa fattigt, at det jo tvinges til at skatte til Toldvæsenet, fordi enhver skal bruge disse fortoldede Artikler. Og hvis saa de Herrer, som nu mene, det er for lidt, Toldloven byder, kunne ønske noget mere, undrer jeg mig ogsaa over, at Sukkerskatten ikke blev fremdragen. Maaske den var fremdragen i Toldudvalget, det kender jeg ikke, men her blev den aldrig fremdragen. Jeg ved saa vel, at for at gaa til en ny Nedsættelse der — vi fik en Nedsættelse, der battede ikke saa lidt, i 1891 — skal der et nyt Lovforslag til, men da vi have et Lovforslag om Brændevin, havde det jo ikke været af Vejen at faa et Lovforslag om Sukker ogsaa. Sukker er blevet en saadan Livsfornødenhed, i den Del af Sukkeret, den fattige Befolkning bruger, godt kan taale at blive skattefri lige saa vel som Brød og mange andre Livsfornødenheder. Der er ingen Ting komne frem i den Retning. Men kunde der komme noget saadant frem, og kunde vi bruge Brændevinsskat som Kompensation dertil, tror jeg, der var gjort en god Gerning mod de brede Lag af Befolkningen.

Dersom nu denne Dagsorden bliver vedtagen, hvad jeg ikke betvivler, da det er en Kendsgerning, at det store Flertal af Reformpartiet, nogle enkelte af andre Partier og fremfor alt hele det socialdemokratiske Parti ville stemme for den, vil det sikkert komme til at betyde, at Toldloven med det samme bliver standset — det er Finansministerens Udtalelse i alt Fald — og saa kommer det store brede Lag af Befolkningen paa ny til at raabe paa de Lettelser; de nu have raabt forgæves paa i 30 Aar, og det ville de maaske komme til i en lang Aarrække. Jeg vil ikke være med til i nogen Henseende at give det Skin af, at jeg har nogen Andel i, at denne Reform bliver standset, og derfor er det, jeg ingenlunde kan stemme for denne Dagsorden. Baade fra Regeringens og fra Landstingets Side vil man jo give det Skin af, at Vedtagelsen af denne Dagsorden er den væsentligste Aarsag til, at Reformen bliver standset. Vel ved jeg, at dersom Flertallet her i

Tinget vil vedkende sig, hvad dets Ordfører i Gaar udtalte, er der ikke Spor af Grund, hverken for Regeringen eller for Landstinget, til at standse Toldloven, fordi der er Mulighed for, at de enten paa den ene eller den anden Maade kunne faa Kompensation for de Nedsættelser, der blive forlangt. Og dersom jeg skal gaa ud i Landet og beklage, at denne Dagsorden er vedtagen, fordi mit Parti er kommet ind paa en Taktik, som det ikke har fulgt forhen — thi det er en ny Taktik, det maa man indrømme, en Taktik, som ikke har været fulgt i de 3 Aar, Toldloven har ligget paa Folketingets Bord — saa skal jeg ikke nogen Sinde gøre gældende, at det er Folketinget, der har standset Lovene, thi det er og bliver det andet Ting og Regeringen, der gøre det. De gribe kun en kærkommen Lejlighed til at faa disse Love standsede. Jeg paastaar, at er der virkelig Vilje til Stede hos Landstinget og Regeringen til at faa disse Love gennemførte, er der, hvor meget jeg end beklager denne Dagsorden, ingen Grund til at standse hverken Toldloven eller de direkte Skattelov, for da kan der være Haab om endnu at føre dem til en god Løsning. Det gælder blot om, at den høje Regering og det ærede Landsting vilde arbejde hen imod dette Maal. Men jeg har en vis Frygt for, at det kun er med en kølig Kærlighed, at disse Love ere komne frem fra den nuværende Regering, og ogsaa kun med en kølig Kærlighed, at de ere blevne modtagne i Landstinget, og derfor griber man nu et kærkomment Paaskud til at sige: Nu bærer Folketinget en Del af Skylden. Jeg vil paastaa, at Landstinget og Regeringen bære hele Skylden, men desuagtet beklager jeg denne Dagsorden, fordi den ude i Befolkningen forplumrer Stillingen noget, saa at der kan blive kastet Skyld over paa Folketinget. Denne Skyld bør ikke kastes over paa dette Ting, thi jeg tror endnu, at det store Flertal i Reformpartiet ønsker baade at faa gennemført en demokratisk Toldreform og saa gode Skattelove som dem, vi for nogen Tid siden sendte op i Landstinget.

Alberti: Jeg har med stor Glæde stemt for Toldloven, hver Gæng den har forladt Folketinget, og jeg vil fremdeles med den samme Glæde stemme for Toldloven, naar den om føje Tid atter forlader dette Ting. Ganske vist har jeg aldrig delt de efter min Mening overspændte Forestillinger; som mange have om de overordentlige Fordele, som Toldloven skulde